

Kender du din pensionsalder?

Det er de færreste i dag, som kender sin pensionsalder med de nye regler fra velfærdsaftalen fra 2006, der løfter både efterløns- og folkepensionsalderen fra 2019/2024. Aftalen er mere drastisk end en decideret efterlønsafskaffelse, men er alligevel blevet kritiseret for at være for slap, fordi ændringerne begynder fra 2019, og fordi der ofte kun tales om det umiddelbare løft i aldersgrænsen for efterløn på to år. Afskaffer man efterlønsalderen med de nuværende regler, kan en nyfødt i dag tidligst gå på pension som 74½-årig. Danmark vil dermed have Europas absolut mest restriktive tilbagetrækningsordning.

af chefanalytiker **Martin Madsen**

22. februar 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Efterlønsalderen hæves gradvist fra 60 til 62 år fra 2019 og frem mod 2022, mens folkepensionsalderen hæves gradvist fra 65 til 67 år fra 2024 og frem mod 2027.
- Fra 2025 indekseres aldersgrænserne i tilbagetrækningssystemet med udgangspunkt i restlevetiden for 60-årige. Indekseringsprincippet bevirker, at al længere levetid automatisk medfører flere år på arbejdsmarkedet.
- En nyfødt kan tidligst forvente at gå på efterløn som 69½-årig. I dag er efterlønsalderen 60 år. Havde man afskaffet efterlønnen i 2006, ville en nyfødt kunne gå på pension som 65-årig – altså 4½ år før end med de nuværende regler.
- Afskaffer man efterlønsalderen med de nuværende regler, kan en nyfødt tidligst gå på pension som 74½-årig. Danmark vil dermed have Europas absolut mest restriktive tilbagetrækningsordning.
- Velfærdsaftalen fra 2006 forbedrer den finanspolitiske holdbarhed med ca. 38 mia. kr. En afskaffelse af efterlønnen dengang ville kun have bidraget med ca. 25 mia. kr.

Kontakt

Chefanalytiker
Martin Madsen
Tlf. 33 55 77 18
Mobil 20 95 64 05
mm@ae.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Pensionsalderen med de nye regler fra velfærdsaftalen

I velfærdsaftalen fra juni 2006¹ kan man på side 92 læse, at "reformerne medfører finanspolitisk holdbarhed forstået sådan, at de merudgifter som vil optræde på længere sigt - bl.a. som følge af længere levetid (pension, ældrepleje og sundhedsvæsen) - kan finansieres". Og på side 10 kan man læse, at "ændringerne i tilbagetrækningssystemet vil sikre finansiering af det danske velfærdssamfund mange årtier frem".

Velfærdsaftalen omfatter gradvist højere efterløns- og folkepensionsalder efter følgende model:

- Efterlønsalderen hæves gradvist fra 60 til 62 år fra 2019 og frem mod 2022, mens folkepensionsalderen hæves gradvist fra 65 til 67 år fra 2024 og frem mod 2027.
- Fra 2025 indekseres aldersgrænserne i tilbagetrækningssystemet med udgangspunkt i restlevetiden for 60-årige, således at den forventede periode med efterløn og folkepension er omkring 19½ år på sigt. Indekseringsprincippet bevirker, at al længere levetid automatisk medfører flere år på arbejdsmarkedet. Ændres levetiden ikke, vil efterlønsalderen fortsat være 62 år.
- Ændringer indføres med et varsel på 10 år, så der er god tid til at indrette sig. Der træffes beslutning om ændring i aldersgrænserne hvert 5. år, første gang i 2015. Aldersgrænserne reguleres med maksimalt 1 år ad gangen.
- Der skal fremover indbetales efterlønsbidrag i 30 år mod 25 år før velfærdsreformen, og indbetalingerne skal påbegyndes senest ved det 30. år.

I tabel 1 er vist udviklingen i efterløns- og folkepensionsalderen med velfærdsreformens regler og levetidsstigningen i DREAMs befolkningsprognose fra 2009, som Finansministeriet anvender. En nyfødt kan tidligst forvente at gå på efterløn som 69½-årig. I dag er efterlønsalderen 60 år. Havde man afskaffet efterlønnen i 2006, ville en nyfødt kunne gå på pension som 65-årig - altså 4½ år før end med de nuværende regler.

Det viser, at 2006-reformen er dramatisk. Det er derfor i dag ikke meningsfyldt at tale om at afskaffe efterlønnen uden samtidigt at tale om, hvad man gør med folkepensionsalderen. Afskaffer man efterlønsalderen med de nuværende regler, kan en nyfødt tidligst gå på pension som 74½-årig. Det fremgår af tabel 1. Danmark vil dermed have Europas absolut mest restriktive tilbagetrækningsordning.

I bilag 1 er vist den forventede efterløns- og folkepensionsalder for alle aldersgrupper.

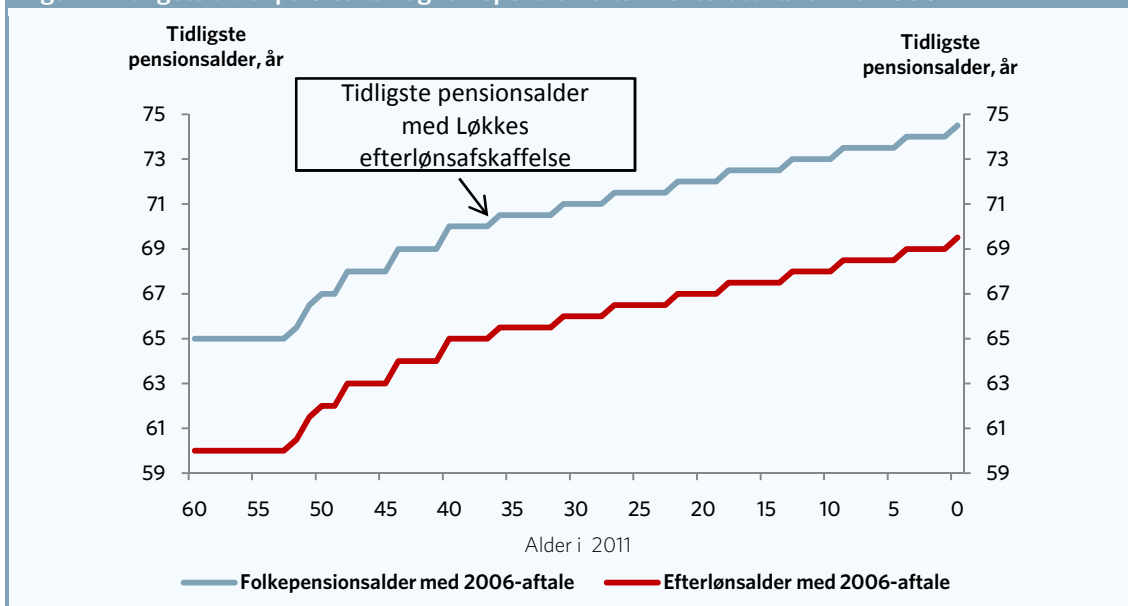
Alder i dag	Tidligste alder på	
	Efterløn	Folkepension
Nyfødt	69½ år	74½ år
25-årig	66½ år	71½ år
40-årig	65 år	70 år
52-60-årige	60 år	65 år

Kilde: AE pba. velfærdsaftalen (juni 2006) og DREAM-gruppen samt dets 2009-befolkningsprognose.

For hver alder kan man finde sin pensionsalder med de nuværende forudsætninger for levetidsudviklingen. Det fremgår af figur 1.

¹ Se velfærdsaftalen fra 2006 på <http://www.fm.dk/db/filarkiv/15159/velfaerdsaftale.pdf>

Figur 1. Tidligste alder på efterløn og folkepension efter Velfærdsaftalen fra 2006

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets svar til Finansudvalgets spørgsmål 156 (november 2010)

Velfærdsaftalen hårdere end en decideret efterlønsafskaffelse

Velfærdsaftalen fra 2006 forbedrer den finanspolitiske holdbarhed med ca. 38 mia. kr. Havde politikerne i stedet valgt at afskaffe efterlønnen dengang (med fastholdt folkepensionsalder), så ville det kun have bidraget med ca. 25 mia. kr. Det fremgår af tabel 1, som viser virkningen på den finanspolitiske holdbarhed af forskellige modeller foretaget af Finansministeriet og Arbejdsmarkedskommissionen.

Afskaffer man efterlønnen i dag, er virkningen 18 mia. kr. Det vil sige, at virkningen er mindre end før velfærdsreformen. Det skyldes bl.a., at folk nu indbetaler i længere til efterlønnen, så egenfinansieringen øges. Derfor får man ikke længere så meget ud af en afskaffelse i dag.

Lene Espersen har foreslået at fremrykke løftet i efterløns- og folkepensionsgrænserne fra 2019 til 2015. Det vil isoleret set styrke den finanspolitiske holdbarhed med godt 2 mia. kr. Til sammenligning koster den vedtagne fortsættelse af skattestoppet fra 2010 til 2019 ca. 5½ mia. kr. på den finanspolitiske holdbarhed. Det er altså dobbelt så effektivt at afskaffe skattestoppet, der letter skatten på alt andet end arbejde, som det er at fremrykke virkningen af velfærdsaftalen.

Tabel 2. Virkning af ændret efterlønsreformer på den finanspolitiske holdbarhed

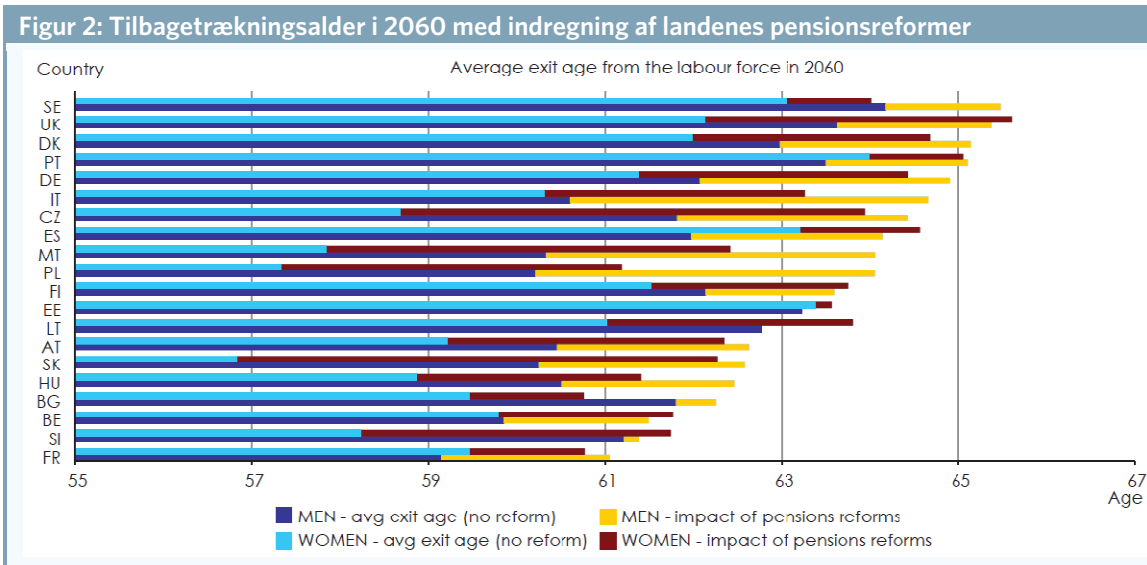
	Mia. kr. 2010-niveau
1. Løft i efterløns og folkepensionsalder i velfærdsaftalen 2006	38
2. Efterlønsafskaffelse før velfærdsreformen (stop for tilgang)	25
3. Efterlønsafskaffelse i dag (stop for tilgang)	18
4. Fremrykning af velfærdsreformen til 2011	5
5. Fremrykning af velfærdsreformen til 2015 (Lene Espersen forslag)	2½

Kilde: Mod nye mål - Danmark 2015, teknisk baggrundsrapport side 73 tabel b
http://www.fm.dk/Publikationer/2007/Mod%20nye%20maal%20-%20Danmark%202015%20Teknisk%20baggrundsrapport/-/media/Files/Publikationer/2008/Download/Mod_nye_maal_Danmark2015_teknisk_baggrundsrapport.ashx, Finansministeriets svar til Finansudvalget (spørgsmål nr. 17 af 20. april 2005)
<http://www.ft.dk/dokumenter/tingdok.aspx/?samling/20042/almudel/fiu/pgf/7/spm/17/svar/169303/174216/index.htm>, Arbejdsmarkedskommissionen side 9-10
http://www.amkom.dk/media/22520/2k_pixi_velfaerd_kraever_arbejde.pdf.

Den forventede periode med efterløn og folkepension er med reglerne i velfærdsaftalen omkring 19½ år på sigt. Afskaffes efterlønnen vil den forventede periode reduceres til 14½ år.

Danmark vil ifølge EU-kommissionen stå med den tredje højeste pensionsalder i 2060. Det fremgår af figur 2, der indregner virkningen af pensionsreformer i EU-landene.

Med en afskaffelse af efterlønnen har vi 14½ år på pension og vil stå med den absolut mest restriktive tilbagetrækningsordning.

Kilde: AE pba. EU-kommissionens 2009 Ageing Report.
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication14992_en.pdf

Bilag 1. Din forventede efterløns- og folkepensionsalder med 2006-aftalen.

Tabel 1 Tidligste alder på efterløn og folkepension efter Velfærdsaftalen fra 2006		
Alder 2011	Efterlønsalder	Folkepensionsalder
53-60 år	60 år	65 år
52 år	60½ år	65½ år
51 år	61½ år	66½ år
49-50 år	62 år	67 år
45-48 år	63 år	68 år
41-44 år	64 år	69 år
37-40 år	65 år	70 år
32-36 år	65½ år	70½ år
28-31 år	66 år	71 år
23-27 år	66½ år	71½ år
19-22 år	67 år	72 år
14-18 år	67½ år	72½ år
10-13 år	68 år	73 år
5-9 år	68½ år	73½ år
1-4 år	69 år	74 år
0 år	69½ år	74½ år

Anm.: Folkepensionsalderen er den tidligste pensionsalder, hvis efterlønnen afskaffes.

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets svar til Finansudvalgets spørgsmål 156 (november 2010)